

ΔΕΛΤΙΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΕΠΙΘΕΡΗΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

www.dfn.gr

Δημοψήφισμα: Ουσία και Προσχήματα - Ασπασίας Μάλλιου	785
Η αντισυνταγματικότητα των άρθρων 14 του Ν. 2523/1997 για την προληπτική δέσμευση περιουσιακών στοιχείων και 113 του Τελωνειακού Κώδικα - Νίκου Σοφοκλέους	787
Ο νέος αναπτυξιακός νόμος. Παρουσίαση - ανάλυση - Δήμητρας Ραχούτη	809
Η αυτοτελής φορολόγηση των δικηγορικών εταιρειών - Θεόδωρου Σκουζού	823
Αυτοί που φεύγουν. Καθηγητής Λουκάς Θεοχαρόπουλος - Ασπασίας Μάλλιου	826
Ποσοστό προβεβαίωσης 50% για άσκηση προσφυγής. Ποινολόγιο-Διευκρινίσεις για πρόστιμα Κ.Β.Σ. Πώληση μετοχών εισηγμένων εταιρειών σε χρηματιστήριο. Συντελεστής αυτοπεραίωσης. Λήψη κλειδαρίθμου. Χρόνος ενημέρωσης βιβλίου Κ.Β.Σ. Πρατήρια λαχείων κ.ά.	828
Φορολογικό ημερολόγιο μηνός Ιουλίου 2011	843
Η αίτηση άρθρου 25 παρ. 1 εδ. α', άρθρου 21 παρ. 2 και 4 Ν. 2523/1997, για την άσκηση ποινικής δίωξης - Θωμά Σάμιου	859

65
χρόνια

1-15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2011 • Τεύχος **1467**

της Δήμητρας Γ. Ραχούπη*

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος Παρουσίαση - Ανάλυση

διάγραμμα ύλης

Εισαγωγή	809
Είδη ενισχύσεων	811
Όροι παροχής των ενισχύσεων	811
Υψος ενισχύσεων	812
Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια & εξαιρέσεις	814
Κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων	816
Ενισχυόμενες δαπάνες & εξαιρέσεις	818
Προϋποθέσεις & διαδικασία υπαγωγής	818
Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων & κυρώσεις	821
Επίλογος	822

► Εισαγωγή

Οι επενδυτικοί νόμοι αποτέλεσαν ανέκαθεν για τις εκάστοτε κυβερνήσεις ένα καίριο εργαλείο παρέμβασης στην ιδιωτική οικονομία, με ευρύτατη επιρροή στον επιχειρηματικό κόσμο και συχνά αμφισβητούμενη αποτελεσματικότητα. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση, η υιοθέτηση του νέου επενδυτικού νόμου είναι ζωτική για την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της περιφερειακής συνοχής¹. Ιδιαίτερα στο πλαίσιο της παρούσας οικονομικής συγκυρίας, η αποτελεσματικότητα της παροχής ενισχύσεων απαιτεί ορθολογική και στοχευμένη χρήση των διαθέσιμων για τον σκοπό αυτό κονδυλίων.

Ο νέος αναπτυξιακός νόμος με αριθμ. 3908/2011, ο οποίος ψηφίστηκε την 31.01.2011 και τέθηκε σε ισχύ την 01.02.2011 (ΦΕΚ Α 8/01.02.2011), αποτελεί τον πέμπτο κατά σειρά αναπτυξιακό νόμο που εφαρμόζεται στην Ελλάδα² κατά τα τελευταία 30 χρόνια και τέθηκε σε εφαρμογή μετά από μακρό περίοδο αναστολής υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο πλαίσιο των διατάξεων του προϊσχύσαντα Ν. 3299/2004, η οποία ίσχυε από 29.01.2010³.

Όπως ίσχυε και υπό το καθεστώς του Ν. 3299/2004, οι παρεχόμενες από τον Ν.

* Η Δήμητρα Ραχούπη είναι συνεργάτης της εταιρείας δικηγόρων ΡΟΤΑΜΙΤΙΣΒΕΚΡΙΣ, η οποία εξειδικεύεται σε θέματα εξαγωγών και συγχωνεύσεων, τραπεζικά, χρηματοδότησης εταιρειών, Σ.Δ.Ι.Τ. και κεφαλαιαγοράς, ναυπλοϊκά, εργατικά, ανταγωνισμού, πνευματικής ιδιοκτησίας, ακινήτων και δικαστικής επίλυσης διαφορών (www.rotamitisvekris.com).

¹ Από την Εισηγητική Έκθεση του Νόμου 3908/2011.

² Οι προηγούμενοι αναπτυξιακοί νόμοι είναι οι 1262/1982, 1892/1990, 2601/1998 και 3299/2004.

³ Ν. 3816/2010 άρθρο 10 παράγραφος 1^α.

δίκαιο και εταιρεία

3908/2011 ενισχύσεις είναι συμβατές με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και ειδικότερα με τον Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής⁴ καθώς και με τον Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων για την περίοδο 2007-2013.

Στόχος του νομοθέτη κατά τη σύνταξη του νέου επενδυτικού νόμου είναι να διαμορφώσει ένα καθεστώς ενισχύσεων περισσότερο ευέλικτο και διαφανές σε σχέση με το προϋφιστάμενο. Για τον λόγο αυτό, έχει εισαγάγει τις ακόλουθες αρχές και ρυθμίσεις, οι οποίες και τον διαφοροποιούν σε σχέση με τον Ν. 3299/2004. Ειδικότερα:

- Με το νέο επενδυτικό νόμο εγκαταλείπεται η πολιτική των επιδοτήσεων που ήταν η κυρίαρχη υπό το προγενέστερο καθεστώς ενισχύσεων και δίδεται έμφαση στην χορήγηση φοροαπαλλαγών. Η επιλογή των φοροαπαλλαγών δεν δικαιολογείται αποκλειστικά από την παρούσα έλλειψη ρευστότητας αλλά ταυτόχρονα στοχεύει στην ενίσχυση βιώσιμων και κερδοφόρων επιχειρήσεων διασφαλίζοντας την αποδοτικότητα των διαθέσιμων κονδυλίων. Οι ενισχύσεις κεφαλαίου μέσω επιχορηγήσεων παρέχονται πλέον σε επιλεγμένες παραγωγικές δραστηριότητες. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα παροχής ευνοϊκών δανείων.
- Στις διατάξεις του νέου επενδυτικού νόμου υπάγονται πλέον όλες οι μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας, εκτός από όσες ρητά εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του. Αντίθετα, το αντικείμενο του Ν. 3299/2004 καθώς και των προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων περιοριζόταν μόνο σε όσες δραστηριότητες ρητά απαριθμούσε ο εκάστοτε νόμος. Η σημαντική διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής πιθανώς αποσκοπεί στο να επιτρέψει την ανάδειξη των πλέον ανταγωνιστικών κλάδων της ελληνικής οικονομίας.
- Στοχεύοντας σε μεγαλύτερη ευελιξία κατά την εφαρμογή του, ο νέος επενδυτικός νόμος περιέχει κυρίως ρυθμίσεις ουσιαστικού δικαίου. Θέματα διαδικαστικής φύσεως ρυθμίζονται με κανονιστικές πράξεις (προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις), γεγονός που διευκολύνει την προσαρμογή του επενδυτικού πλαισίου στις εκάστοτε μεταβαλλόμενες συνθήκες.
- Για πρώτη φορά καθιερώνεται συγκεκριμένος ετήσιος προϋπολογισμός με ανώτατο όριο ενισχύσεων, ο οποίος θα δημοσιεύεται τον Δεκέμβριο κάθε έτους και θα καθορίζει το συνολικό ποσό κονδυλίων για κάθε κατηγορία επενδυτικών σχεδίων. Με τον τρόπο αυτό οι διαθέσιμοι πόροι, τόσο για το σύνολο των επενδύσεων όσο και ανά καθεστώς ενίσχυσης, θα είναι εξαρχής γνωστοί σε όλους τους ενδιαφερόμενους επενδυτές. Καινοτομία επίσης του νέου επενδυτικού νόμου αποτελεί η εισαγωγή διαγωνιστικής διαδικασίας μεταξύ των υποβληθέντων επενδυτικών σχεδίων με την προκήρυξη προγραμμάτων πριν από κάθε περίοδο υποβολής αιτήσεων υπαγωγής (κάθε Απρίλιο και Οκτώβριο). Με δεδομένο το ανώτατο όριο των προσφερόμενων ενισχύσεων μόνο τα καλύτερα επενδυτικά σχέδια θα έχουν πρόσβαση στις ενισχύσεις. Η νέα αυτή διαδικασία προτάσσει την ποιοτική αξιολόγηση έναντι της χρονικής προτεραιότητας που ίσχυε ως τώρα και στοχεύει στην αποτελεσματικότερη και διαφανή διάθεση των πόρων. Επίσης, μέσω του νέου τρό-

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 [ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σελ. 3], όπως εκάστοτε ισχύει, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης.

που αξιολόγησης επιχειρείται να τεθούν όρια στις πελατειακές σχέσεις και στην έλλειψη διαφάνειας που παρατηρήθηκε στο παρελθόν.

Η ανάλυση που ακολουθεί στόχο έχει να αναδείξει τις βασικές ρυθμίσεις του νέου επενδυτικού νόμου, προκειμένου ο τελευταίος να καταστεί εύχρηστος και εύληπτος στον αναγνώστη. Για τον λόγο αυτό, δεν γίνεται εξαντλητική αναφορά σε όλες τις διατάξεις του νέου επενδυτικού νόμου, αλλά επιλεκτικά μόνο σε αυτές που καθορίζουν το πλαίσιο λειτουργίας του.

► Είδη ενισχύσεων

Ο νέος επενδυτικός νόμος προβλέπει ενισχύσεις φορολογικού και κεφαλαιακού χαρακτήρα⁵. Ειδικότερα, προβλέπονται τα ακόλουθα 3 είδη ενισχύσεων:

Φορολογική απαλλαγή: Πρόκειται για απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Οι φοροαπαλλαγές παρέχονται για οκτώ (8) διαχειριστικές περιόδους στις υφιστάμενες επιχειρήσεις και για δέκα (10) διαχειριστικές χρήσεις στις νέες επιχειρήσεις⁶.

Το γεγονός ότι πλέον το φορολογικό όφελος προσδιορίζεται εκ των προτέρων, διασφαλίζει τη δυνατότητα ελέγχου. Η ιδιαίτερη έμφαση που δίδεται στο κίνητρο αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι, στο πλαίσιο του ετήσιου προϋπολογισμού ενισχύσεων, το ποσό των φοροαπαλλαγών ορίζεται στο τριπλάσιο των συνολικών κονδυλίων των κατ' έτος οριζόμενων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Επιχορήγηση: Συνίσταται σε δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί αυτών.

Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης: Συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο ποσοστού επί των καταβαλλόμενων μισθωμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται με μέγιστη διάρκεια επτά (7) ετών με αντικείμενο την απόκτηση νέου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

► Όροι παροχής των ενισχύσεων

Οι ενισχύσεις μπορούν να παρέχονται είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά και κατ' ανώτατο όριο μέχρι το ποσοστό που προβλέπεται από τον νέο επενδυτικό νόμο για κάθε νομό της Ελληνικής Επικράτειας. Οι εκάστοτε παρεχόμενες ενισχύσεις συνυπολογίζονται για τον καθορισμό του συνολικού ποσοστού ενίσχυσης που κορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο.

Σημαντική καινοτομία που αποσκοπεί στη δημιουργία άμεσης ρευστότητας στην αγορά, αποτελεί η δυνατότητα χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων μέσω χαμηλότοκων και με ευνοϊκούς όρους δανείων, τα οποία θα κορηγούνται από χρηματοπιστωτι-

⁵ Δεν παρέχεται πλέον η επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, όπως ίσχυε υπό τον προϋφιστάμενο Ν. 3299/2004.

⁶ Οι «Νέες» θεωρούνται οι επιχειρήσεις οι οποίες κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής είτε δεν έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες ίδρυσής τους είτε έχουν ιδρυθεί εντός των προηγούμενων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών.

δίκαιο και εταιρεία

κά ιδρύματα που συνεργάζονται με το Ελληνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ETEAN). Το ποσό των ως άνω δανείων συνοπολογίζεται με τις λοιπές ενισχύσεις για τον καθορισμό του συνολικού ποσοστού ενίσχυσης που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο.

Απαγορεύεται η σώρευση των παρεχόμενων από τον νέο επενδυτικό νόμο ενισχύσεων με οποιαδήποτε άλλη κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης της Ε.Ε. ή με ενίσχυση de minimis που πληροί τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) 1998/2006 (ΕΕ L 379 της 28.12.2006), ούτε με άλλη κοινοτική ή εθνική χρηματοδότηση, σε σχέση με τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που αλληλεπικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει⁷.

Τέλος, τίθεται ανώτατο όριο ως προς το ύψος των παρεχόμενων σε κάθε φορέα ενισχύσεων, σύμφωνα με το οποίο οι ενισχύσεις αυτές, συμπεριλαμβανομένων και των ενισχύσεων προς συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες με τον φορέα επιχειρήσεις⁸, δεν μπορούν να υπερβούν σωρευτικά κατά τη διάρκεια μιας τετραετίας το όριο των €10.000.000 σε περίπτωση μεμονωμένης επιχείρησης και των €15.000.000 για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων καθώς και για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται εντός της ίδιας Περιφέρειας⁹.

► Ύψος ενισχύσεων

Όπως και υπό το προϋφιστάμενο καθεστώς του Ν. 3299/2004, για τον καθορισμό του ποσοστού της παρεχόμενων ενισχύσεων λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα ακόλουθα δύο κριτήρια:

- ο νομός της ελληνικής επικράτειας, όπου πρόκειται να υλοποιηθεί το επενδυτικό σχέδιο, και
- το μέγεθος του επενδυτικού φορέα. Οι επιχειρήσεις διακρίνονται σε μεγάλες, μεσσίες, μικρές και πολύ μικρές, σύμφωνα με τη σχετική κατάσταση της Ε.Ε.¹⁰

Σε κάθε περίπτωση πάντως, το ποσοστό ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο το 50% του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Στον ακόλουθο πίνακα εμφανίζεται η διάκριση της ελληνικής επικράτειας σε ζώνες κινήτρων καθώς και τα παρεχόμενα ανά κατηγορία επιχείρησης ποσοστά ενισχύσεων:

⁷ Κατ' εξαίρεση, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορεί να επιτρέπεται η σώρευση των ενισχύσεων με συγκεκριμένα άλλα καθεστάτα, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, βάσει του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού. Με την εν λόγω υπουργική απόφαση ορίζονται οι όροι, περιορισμοί, προϋποθέσεις και ο τρόπος ελέγχου της σώρευσης.

⁸ Όπως οι έννοιες αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008.

⁹ Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας τα προαναφερόμενα ποσά ορίζονται στο διπλάσιο.

¹⁰ Σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008, Παράρτημα Ι (ΕΕ L 214 της 9.8.2008, σ. 38)].

Ποσοστά ενισχύσεων ανά νομό και μέγεθος φορέα¹¹

Μέγεθος Φορέα	Α' ΖΩΝΗ	Β' ΖΩΝΗ	Γ' ΖΩΝΗ
	<ul style="list-style-type: none"> - Αττική - Βοιωτία 	<ul style="list-style-type: none"> - Νομοί με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μεγαλύτερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας 	<ul style="list-style-type: none"> - Νομοί με κατά κεφαλήν ΑΕΠ μικρότερο από το 75% του μέσου όρου της χώρας - Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης - Νησιά Περιφέρειας Νοτίου και Βορείου Αιγαίου - Περιφέρεια Ιονίων Νήσων - Νησιά που ανήκουν διοικητικά σε νομούς της ηπειρωτικής Ελλάδας - Παραμεθόριοι νομοί
Μεγάλη Επιχείρηση	15%	30%	40%
Μεσαία Επιχείρηση	20%	35%	45%
Μικρή και Πολύ Μικρή Επιχείρηση	25%	40%	50%

Ο νέος νόμος καθορίζει αναλυτικά, για κάθε επιμέρους νομό της χώρας, τα ποσοστά των παρεχόμενων ενισχύσεων, ανάλογα με το μέγεθος της επιδοτούμενης επιχείρησης. Τα μεγαλύτερα ποσοστά ενισχύσεων αφορούν μη προνομιούχες περιοχές της χώρας (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Πελοπόννησος, νησιωτικές περιοχές με εξαίρεση τις Κυκλάδες και τα Δωδεκάνησα), ενώ τα μικρότερα ποσοστά στις περιοχές που είχαν απορροφήσει μέχρι σήμερα τα μεγαλύτερα ποσοστά ενισχύσεων (Αττική, Βοιωτία, ευρύτερη Στερεά Ελλάδα, Θεσσαλονίκη).

Κατά παρέκκλιση των προαναφερόμενων, επιπλέον ποσοστά ενίσχυσης ύψους 5% προβλέπεται για επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που εγκαθίστανται σε Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.) και Ζώνες Καινοτομίας.

¹¹ Σε κάθε περίπτωση, τηρούνται τα όρια του εγκεκριμένου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων 2007-2013 (2006/С 286/04, 23.11.2006). Τα ανωτέρω ποσοστά εντός των Ζωνών Α', Β' και Γ' υπόκεινται στους περιορισμούς του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων και εάν κάποιος νομός δικαιούται με βάση τις τρεις Ζώνες ενισχύσεων σε κάποια κατηγορία (μεγάλες, μεσαίες, μικρές επιχειρήσεις) ποσοστά υψηλότερα από αυτά που επιτρέπει ο Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων, όπως ισχύει, τότε η ενίσχυση περιορίζεται στα όρια του Χάρτη. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας μπορούν να τροποποιούνται τα Ποσοστά ενισχύσεων, με βάση τις διαφοροποιήσεις στο ΑΕΠ κάθε νομού και σύμφωνα με τα κριτήρια και τους περιορισμούς που αρίζονται στις προηγούμενες παραγράφους. Με όμοια απόφαση μπορούν να τροποποιούνται τα όρια των ποσοστών ενισχύσεων με βάση τον εγκεκριμένο κάθε φορά από την Ε.Ε. Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

► Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια & εξαιρέσεις

Καινοτομία του νέου επενδυτικού πλαισίου είναι ότι υπάγονται πλέον στο νόμο σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας¹², ενώ απαριθμούνται ρητά οι σχετικές εξαιρέσεις, οι οποίες είτε προβλέπονται από την κοινοτική νομοθεσία είτε αποτελούν εθνικές επιλογές¹³.

Ειδικότερα, οι ακόλουθοι τομείς ή δραστηριότητες εξαιρούνται από τις διατάξεις του νέου επενδυτικού νόμου:

- Τομέας του χάλυβα¹⁴,
- Τομέας των συνθετικών ινών¹⁵,
- Τομέας του άνθρακα¹⁶,
- Τομέας της ναυπηγίας¹⁷,
- Τομέας τουρισμού¹⁸ και επενδύσεις τουρισμού υγείας,
- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά συστήματα,
- Κατασκευές κτηρίων & έργα πολιτικού μηχανικού, με εξαίρεση τα παράκτια και λιμενικά έργα, καθώς και εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες,
- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο στον τομέα μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών,
- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης,
- Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών,
- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών καθώς και δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες,
- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας,
- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες,
- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παραχής συμβουλών διαχείρισης,
- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις,

¹² Παρόσο, επενδύσεις στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας καθώς και στον τομέα της γεωργίας μπορούν να υπάγονται επενδυτικά σχέδια μόνο κατόπιν κοινή απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με την οποία καθορίζονται επίσης και οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων επενδύσεων στους ως άνω τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

¹³ Ο νέος αναπτυξιακός νόμος αφήνει στην διακριτική ευχέρεια του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας την υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων ή την εξαίρεση από αυτό και άλλων τομέων και κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, λαμβανομένης υπόψη της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και τη θέσπιση ειδικών ρυθμίσεων για την ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων τομέων ή κλάδων της Οικονομίας, για τους οποίους έχουν τεθεί ή θα τεθούν με νομοθετικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), ειδικοί κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

¹⁴ Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 29 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

¹⁵ Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 30 του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία.

¹⁶ Όπως ορίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1407/2002 της 23ης Ιουλίου 2002 σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα.

¹⁷ Όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία [2003/C317/06].

¹⁸ Στο άρθρο 2 του Ν. 3908/2011 καθορίζονται επακριβώς ποιες επιμέρους δραστηριότητες του τομέα αυτού εξαιρούνται.

- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς,
- Κτηνιατρικές δραστηριότητες,
- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης,
- Δραστηριότητες απασχόλησης,
- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακταρείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες,
- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας,
- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους,
- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση,
- Εκπαίδευση,
- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας,
- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος,
- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση,
- Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα,
- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγία,
- Δραστηριότητες οργανώσεων,
- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών,
- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού,
- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών - και υπηρεσιών - για ίδια χρήση, και
- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

Περαιτέρω, δεν υπάγονται επενδυτικά σχέδια, τα όποια πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία ή με τη συμμετοχή του Δημοσίου, ήτοι:

- επενδυτικά σχέδια δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, καθώς και των θυγατρικών εταιρειών τους, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν οι δημόσιοι αυτοί φορείς με ποσοστό μεγαλύτερο του 49%,
- επενδυτικά σχέδια εταιρειών, στις οποίες συμμετέχει το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού με ποσοστό μεγαλύτερο του 49% του μετοχικού τους κεφαλαίου, ή λαμβάνουν τακτική ή έκτακτη επιχορήγηση από τους φορείς αυτούς που υπερβαίνει το 50% των ετήσιων εσόδων τους,
- επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου από ιδιώτη, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών,

Εξαιρούνται επίσης επενδυτικά σχέδια τα οποία υλοποιούνται από επιχειρήσεις με μία από τις ακόλουθες νομικές μορφές:

- Κοινωνία,
- Εταιρεία του αστικού δικαίου,
- Κοινοπραξίες,
- Προβλημιακές επιχειρήσεις¹⁹.

¹⁹ Όπως ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις μεγάλες επιχειρήσεις (2004/C 244 της 1ης Οκτωβρίου 2004, σ. 2) και από το Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (L 214 της 9.8.2008, σ. 3) για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Τέλος, εξαιρούνται επενδυτικά σχέδια φορέων, για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις κηρύσσονται παράνομες και μη συμβατές με την Κοινή Αγορά.

► Κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων

Για πρώτη φορά ο νέος επενδυτικός νόμος διακρίνει τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια στις επιμέρους κατηγορίες των Γενικών Επενδυτικών Σχεδίων (στο πλαίσιο των οποίων ενισχύονται ανταγωνιστικά και βιώσιμα επενδυτικά σχέδια με τεκμηριωμένες προοπτικές κερδοφορίας) και των Ειδικών Επενδυτικών Σχεδίων που λειτουργούν συμπληρωματικά (στο πλαίσιο των οποίων αντιμετωπίζονται ειδικότερες προκλήσεις της αναπτυξιακής διαδικασίας). Ειδικότερα:

Γενικά Επενδυτικά Σχέδια

Τα Γενικά Επενδυτικά Σχέδια διακρίνονται στις ακόλουθες τρεις υποκατηγορίες:

- **Γενικής Επιχειρηματικότητας:** περιλαμβάνεται το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου και δεν εντάσσονται σε άλλη κατηγορία. Πρόκειται για επενδυτικά σχέδια των οποίων η συμβολή στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας αποτελεί βασικό κριτήριο επιλογής. Στην κατηγορία αυτή παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής.
- **Τεχνολογικής Ανάπτυξης:** περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια τεχνολογικού εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων με τη χρησιμοποίηση τεχνολογικών και οργανωτικών καινοτομιών, όπως συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποίηση, τεχνολογία εξοικονόμησης ενέργειας κ.λπ. Η επιλογή των επενδυτικών σχεδίων θα γίνεται με κριτήριο τον βαθμό συμβολής τους σε κάθε χρονική περίοδο στην έρευνα και την καινοτομία. Στην κατηγορία αυτή παρέχονται τόσο κεφαλαιακά κίνητρα (επιχορήγηση ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε ποσοστό 80% και για τις νέες επιχειρήσεις σε ποσοστό 90%) όσο και φορολογική απαλλαγή (για το υπόλοιπο ποσοστό).
- **Περιφερειακής Συνοχής:** περιλαμβάνονται επενδυτικά σχέδια σε παραγωγικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τοπικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, αντιμετωπίζουν τοπικές ανάγκες και περιφερειακά προβλήματα με περιβαλλοντικά βιώσιμες τεχνολογικές εφαρμογές, εισάγουν τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και αξιοποίησης υδάτινων πόρων και συμβάλλουν στη φιλική προς το περιβάλλον ανασυγκρότηση, ανάπλαση και ανάπτυξη περιοχών οικονομικής δραστηριότητας. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται επενδυτικές πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στην άμβλυση των περιφερειακών ανισοτήτων²⁹. Επίσης παρέχονται τόσο κεφαλαιακά κίνητρα (επιχορήγηση ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε ποσοστό 70% και για τις νέες επιχειρήσεις σε ποσοστό 80%) όσο και φορολογική απαλλαγή (για το υπόλοιπο ποσοστό).

Ειδικά Επενδυτικά Σχέδια

Τα Ειδικά Επενδυτικά Σχέδια διακρίνονται στις ακόλουθες τρεις υποκατηγορίες:

- **Επιχειρηματικότητας των Νέων:** Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέ-

²⁹ Από την Εισηγητική Έκθεση του Νόμου.

δια που υποβάλλονται για την ίδρυση και τη λειτουργία μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν με ποσοστό άνω του 50% φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υπερβεί το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους και ασκούν αποκλειστικά τη διαχείριση της Εταιρίας.

Το ανώτατο ποσοστό ενισχύσεων καθορίζεται σε ετήσια βάση και για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος δυνάμει απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Στην κατηγορία αυτή παρέχεται το κίνητρο της επιχορήγησης, υπό τους όρους και προϋποθέσεις που ρητά καθορίζονται στο Ν. 3908/2011.

- **Μεγάλων Επενδυτικών Σχεδίων:** Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια ύψους τουλάχιστον €50.000.000. Ο υπολογισμός του ποσού αυτού γίνεται με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά τον χρόνο έγκρισης της ενίσχυσης.

Προβλέπεται η δυνατότητα να παρέχονται μεμονωμένα ή συνδυαστικά όλα τα είδη των ενισχύσεων, το ύψος των οποίων για το σύνολο των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται κάθε έτος, καθορίζεται με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Το χορηγούμενο ποσοστό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

- μέχρι €50.000.000: 100% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης,
- €50.000.000 - €100.000.000: 50% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης, και
- για το τμήμα άνω των €100.000.000: 30% του κατά περίπτωση ανώτατου ορίου περιφερειακής ενίσχυσης.

- **Ολοκληρωμένων Πολυετών Επιχειρηματικών Σχεδίων:** Στην κατηγορία αυτή υπάγονται επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυετών (2-5 ετών) επιχειρηματικών σχεδίων επιχειρήσεων, για τις οποίες έχει παρέλθει τουλάχιστον πενταετία από τη σύστασή τους, ελάχιστου συνολικού κόστους €2.000.000, που περιλαμβάνουν τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων με τις διαδικασίες που ορίζονται ρητά από το Ν. 3908/2011.

Στην κατηγορία αυτή παρέχεται μόνο φορολογική απαλλαγή.

- **Συνέργειας και Δικτύωσης (Clusters):** Στην κατηγορία αυτή ανήκουν επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται από σχήματα συνέργειας και δικτύωσης που αποσκοπούν στην υλοποίηση προγραμμάτων, τα οποία είτε αξιοποιούν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα των επιχειρήσεων είτε αξιοποιούν υποδομές που δημιουργούνται με εθνική και κοινοτική χρηματοδότηση είτε συντελούν στην προσαρμογή στο σύγχρονο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον συγκεκριμένων και γεωγραφικά προσδιορισμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Τα σχήματα αυτά απαρτίζονται από 10 τουλάχιστον επιχειρήσεις στην Περιφέρεια Αττικής και στον Νομό Θεσσαλονίκης και από 5 τουλάχιστον επιχειρήσεις στους λοιπούς νομούς της επικράτειας και λειτουργούν υπό μορφή Κοινοπραξίας, στην οποία δύναται να συμμετέχουν και επιχειρήσεις των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην κατηγορία αυτή μπορούν να συμμετέχουν με ποσοστό έως 20% Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικοί Φορείς και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου.

► Ενισχυόμενες δαπάνες & εξαιρέσεις

Ο νέος επενδυτικός νόμος καθορίζει επακριβώς τις ενισχυόμενες καθώς και τις εξαιρούμενες δαπάνες, ώστε να επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή ασφάλεια. Ειδικότερα, ενισχύονται οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:

- (i) Υλικά περιουσιακά στοιχεία: Τίθεται ανώτατο όριο στις δαπάνες της κατηγορίας αυτής, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 40% επί του συνολικού ενισχυόμενου κόστους κάθε επιχειρηματικού σχεδίου. Στόχος της ρύθμισης αυτής είναι ο περιορισμός των υπερτιμολογήσεων που συστηματικά παρατηρούνταν στον τομέα αυτό.
- (ii) Άυλα περιουσιακά στοιχεία: Το κόστος των ενισχυόμενων άυλων περιουσιακών στοιχείων δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.
- (iii) Έργα και προγράμματα Έρευνας, Ανάπτυξης και Καινοτομίας
Κατ' εξαίρεση δεν ενισχύονται οι ακόλουθες κατηγορίες δαπανών:
  - Τα λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.
  - Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.
  - Δαπάνες σχετικές με τα μέσα μεταφορών και τον εξοπλισμός μεταφορών για επενδυτικά σχέδια στον τομέα των μεταφορών.
  - Αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.
  - Δαπάνες σχετικές με τις εξαγόμενες ποσότητες και τη συγκρότηση ή τη λειτουργία δικτύου διανομής.
  - Αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περίπτωση αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά την αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.
  - Εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο της αξίας μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων
  - Ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για τον σκοπό αυτόν, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών²¹.
  - Δαπάνες για μελέτες και αμοιβές συμβούλων. Κατ' εξαίρεση, οι δαπάνες αυτές ενισχύονται για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων²² μέχρι ποσοστού 5% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και έως του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000,00) ευρώ.

► Προϋποθέσεις & διαδικασία υπαγωγής

α) Χρόνος υποβολής αιτήσεων υπαγωγής

Σε αντίθεση με το προηγούμενο καθεστώς, στο πλαίσιο του οποίου αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονταν καθόλη τη διάρκεια του έτους, οι αιτήσεις για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του νέου επενδυτικού νόμου υποβάλλονται δύο φορές

²¹ Στην περίπτωση αυτή προβλέπονται ειδικοί όροι από τον επενδυτικό νόμο για τις διατυπώσεις σύστασης της μίσθωσης.

²² Βλ. ως άνω υπό 25.

κατ' έτος σε σταθερές ημερομηνίες κατά τους μήνες Απρίλιο και Οκτώβριο. Κατ' εξαίρεση, αιτήσεις για Μεγάλα Επενδυτικά Σχέδια μπορούν να υποβάλλονται οποτεδήποτε καθόλη τη διάρκεια του έτους.

β) Προϋποθέσεις κάλυψης επενδυτικού σχεδίου

Ο Ν. 3908/2011 θέτει προϋποθέσεις ως προς την κάλυψη του επενδυτικού σχεδίου από τον φορέα υλοποίησης, οι οποίες δεν διαφοροποιούνται ουσιαστικά από τις προϋποθέσεις του προγενέστερου Ν. 3290/2004 και οι οποίες παρατίθενται στη συνέχεια συνοπτικά:

Ελάχιστο ύψος επένδυσης

Το ελάχιστο ύψος της επένδυσης ορίζεται ανάλογα με το μέγεθος του φορέα, ως εξής²³:

- Μεγάλες επιχειρήσεις: €1.000.000,00.
- Μεσαίες επιχειρήσεις: €500.000,00).
- Μικρές επιχειρήσεις: €300.000,00.
- Πολύ μικρές επιχειρήσεις: €200.000,00.

Νομική μορφή των υπαγόμενων επιχειρήσεων

Επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην ελληνική επικράτεια και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές²⁴:

- Ατομική επιχείρηση
- Εμπορική εταιρεία (άνωνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ομόρρυθμη εταιρεία, ετερόρρυθμη εταιρεία)
- Συνεταιρισμός

Επίσης, απαιτείται από τον χρόνο έναρξης της επένδυσης η τήρηση Βιβλίων Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων καθώς και για επιχειρήσεις με επενδυτικά σχέδια άνω των €300.000,00 η λειτουργία τους με μορφή εμπορικής εταιρίας ή συνεταιρισμού. Σημειώνεται ότι η υιοθέτηση της ως άνω νομικής μορφής πρέπει να έχει λάβει χώρα πριν από την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.

Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

Στις περιπτώσεις επιχορήγησης κεφαλαίου, η ίδια συμμετοχή του επενδυτή πρέπει να ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% των ενισχυόμενων δαπανών. Το ίδιο ποσοστό ισχύει και στις περιπτώσεις παροχής φορολογικής απαλλαγής είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι το τμήμα αυτό δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση.

Επενδυτικό δάνειο

Σε περίπτωση που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται και η λήψη δανείου, το δάνειο αυτό πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (i) να είναι τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,

²³ Ειδικά για την κατηγορία των επενδυτικών σχεδίων Γενικής Επιχειρηματικότητας το ελάχιστο ύψος επένδυσης ορίζεται στο ήμισυ των προαναφερόμενων κατά περίπτωση ποσών.

²⁴ Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου δύναται να υπαχθούν και υπό ίδρυση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν αυστηθεί εντός της προθεσμίας που τάσσεται στην απόφαση υπαγωγής τους και πάντως πριν την καταβολή οποιασδήποτε ενίσχυσης.

- (ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακού δανείου (αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού),
- (iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, και
- (iv) να έχει εγκριθεί κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.
Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

γ) Διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ελέγχου επενδυτικών σχεδίων

Η διαδικασία υποβολής, αξιολόγησης και ελέγχου των υποβαλλόμενων αιτήσεων υπαγωγής στις διατάξεις του νέου νόμου αποσκοπεί στην εξασφάλιση διαφάνειας και ταχύτητας. Στόχο αποτελεί η διαδικασία να ολοκληρώνεται εντός χρονικού διαστήματος έξι μηνών. Διαγραμματικά, η σχετική διαδικασία έχει ως ακολούθως²⁵:

- Εγγραφή του υποψήφιου επενδυτή σε Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων που προβλέπεται από τον νέο επενδυτικό νόμο και έκδοση προσωπικού κωδικού.
- Υποβολή όλων των απαιτούμενων τεχνοοικονομικών στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου και των λοιπών δικαιολογητικών σε ηλεκτρονική μορφή καθώς σε έντυπη μορφή στο αρμόδιο Γραφείο Εξυπηρέτησης Επενδυτών²⁶.
- Έλεγχος πληρότητας του επενδυτικού φακέλου. Αν λείπουν απαραίτητα δικαιολογητικά ή στοιχεία, αυτά προσκομίζονται μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών.
- Μετά από το πέρας του ελέγχου πληρότητας, αξιολόγηση κάθε φακέλου εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία συμπλήρωσής του από αξιολογητές, οι οποίοι θα επιλέγονται τυχαία από Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, η δημιουργία του οποίου προβλέπεται από τις διατάξεις του νέου νόμου. Κατά το διάστημα αυτό, παρέχεται στον υποψήφιο επενδυτή η δυνατότητα να παρακολουθεί ηλεκτρονικά την πορεία της αίτησής του.
- Μετά το πέρας της αξιολόγησης, δημοσίευση στο διαδίκτυο προσωρινού πίνακα κατάταξης των επενδυτικών σχεδίων με τη βαθμολογία τους.
- Δυνατότητα υποβολής ενστάσεων εντός δέκα (10) ημερών από τη δημοσίευση του προσωρινού πίνακα.
- Ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων που τυχόν υποβλήθηκαν εντός δεκαπέντε (15) ημερών.
- Ανάρτηση του τελικού πίνακα αποτελεσμάτων.

Ο νέος Ν. 3908/2011 περιέχει διατάξεις ουσιαστικού δικαίου σχετικά με τον χρόνο έναρξης υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, το περιεχόμενο των επενδυτικών σχεδίων, τις προϋποθέσεις, τα κριτήρια και τη διαδικασία αξιολόγησης καθώς και τη διαδικασία έγκρισης και ελέγχου υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων. Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή του παρόντος, διαδικαστικής κυρίως φύσεως θέματα, όπως ενδεικτικά ο καθορισμός των δικαιολογητικών συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, οι δεί-

²⁵ <http://www.investingreece.gov.gr/default.asp?pid=180&la=2>

²⁶ Πρόκειται για πρότυπα γραφεία, τα οποία θα λειτουργούν ως κέντρα υποδοχής των αιτήσεων υπαγωγής, θα διενεργούν τον τυπικό προέλεγχο του φακέλου και θα κατευθύνουν τους επενδυτές σχετικά με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

κτες βαθμολόγησης και η στάθμισή τους, η διαδικασία υποβολής, εξέτασης και έγκρισης των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των λοιπών σταδίων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, ο τρόπος και οι φορείς παρακολούθησης της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων ρυθμίζονται από τον κανονιστικό νομοθέτη δυνάμει υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων.

► Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων & κυρώσεις

Οι υποχρεώσεις των επιχειρήσεων, επενδυτικά σχέδια των οποίων έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νέου επενδυτικού νόμου, δεν διαφοροποιούνται από εκείνες του προγενέστερου αναπτυξιακού νόμου 3299/2004. Συνοπτικά, για διάστημα πέντε (5)ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης, οι υπαγόμενες επιχειρήσεις έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Τήρηση όρων υπαγωγής,
- Απόκτηση της κυριότητας του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,
- Μη διακοπή της παραγωγικής δραστηριότητας της επένδυσης και μη παύση της λειτουργίας της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα,
- Μη μεταβίβαση ενισχυθέντων παγίων στοιχείων, εκτός εάν αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας,
- Διατήρηση της επένδυσης στην περιοχή όπου χορηγήθηκε η ενίσχυση, και
- Ενημέρωση των κατά περίπτωση αρμοδίων υπηρεσιών σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων τους.

Σε περίπτωση παράβασης θα επιβάλλεται πρόστιμο ποσοστού 5% επί του ποσού της επιχορήγησης.

Εκτός από τις ως άνω απόλυτου χαρακτήρα υποχρεώσεις, προβλέπεται επίσης ότι για την ίδια ως άνω χρονική περίοδο οι ακόλουθες ενέργειες δεν μπορούν να λάβουν χώρα χωρίς την προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου:

- Μη εκμίσθωση μέρους ή του συνόλου της ενισχυθείσας επένδυσης, και
- Μη συγχώνευση, απορρόφηση άλλης εταιρείας ή από άλλη εταιρεία, απόσχιση κλάδου στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση.

Σε περίπτωση παράβασης των ως άνω υποχρεώσεων επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις:

- (α) Ανάκληση της υπαγωγής,
- (β) Επιστροφή της ενίσχυσης, και
- (γ) Ολική ή μερική απώλεια φορολογικού οφέλους

Οι ανωτέρω συνέπειες επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας και από όργανα που είναι κατά το νόμο αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων. Οι λεπτομέρειες επιβολής των ως άνω κυρώσεων θα τεθούν δυνάμει σχετικής υπουργικής απόφασης.

Υπό το νέο καθεστώς εξακολουθεί να υφίσταται η υποχρέωση γνωστοποίησης κάθε αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία. Εάν

δίκαιο και εταιρεία

διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, αφαιρείται από την ενίσχυση το αντίστοιχο ποσοστό που όριζε η απόφαση υπαγωγής λόγω της ιδιότητας αυτής.

► Επίλογος

Την 13.04.2011 ο Υπουργός Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας²⁷ ανακοίνωσε την ενεργοποίηση του νέου επενδυτικού νόμου με τη διάθεση για το α' εξάμηνο του έτους 2011 συνολικών χρηματικών επιχορηγήσεων ύψους 800 εκατομμυρίων ευρώ και φοροαπαλλαγών ύψους 2,2 δισ. ευρώ καθώς και την ενεργοποίηση του ΕΤΕΑΝ. Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, αιτήσεις υπαγωγής στις διατάξεις του νέου επενδυτικού νόμου μπορούν να υποβάλλονται μέχρι το τέλος Μαΐου 2011, κατ' εξαίρεση από τις διατάξεις του νόμου προκειμένου να μην χαθεί το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους.

Ο νέος επενδυτικός νόμος φαίνεται να υιοθετεί μια νέα προσέγγιση όσον αφορά τις υπαγόμενες οικονομικές δραστηριότητες, το είδος ενισχύσεων που κατά προτεραιότητα θα παρέχονται με τη μορφή των φοροαπαλλαγών καθώς και τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των αιτήσεων, σε μια προσπάθεια εξάλειψης προβλημάτων που παρουσιάστηκαν στο παρελθόν, όπως έλλειψη διαφάνειας, μη αξιοκρατικά κριτήρια επιλογής, υπερτιμολογήσεις και τελικά κατασπατάληση των διαθέσιμων κονδυλίων.

Δεδομένου, ωστόσο, ότι δεν έχουμε ακόμα δείγματα λειτουργίας του νέου επενδυτικού νόμου, θα πρέπει να αναμένουμε την εφαρμογή του στην πράξη καθώς και τις αντιδράσεις του επιχειρηματικού κόσμου, ώστε να μπορέσουμε να αξιολογήσουμε τη δυναμική και την αποδοτικότητα του νέου καθεστώτος ενισχύσεων. **ΔΦΠ**

²⁷ <http://www.mindev.gov.gr/?p=4129>

Για την πληρέστερη, εγκυρότερη και πιο επίκαιρη ενημέρωσή σας εγγραφείτε συνδρομητές στο Δ.Φ.Ν.
